

UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN OMGEVING

De gemeenteschool

Veel oudere Bussumers weten nog dat aan de Schoolstraat, tussen Kapelstraat en Landstraat, vroeger de Ambachtschool stond. Nog eerder, van 1864 tot 1889, stond daar de gemeenteschool en het huis voor de schoolmeester.

De beroemde dokter Van Hengel uit Hilversum deed onderzoek in het Gooi naar de gezondheidstoestand van de inwoners. Dit meldde hij in 1873 over deze school in Bussum.

De school telt 144 kinderen en de lokaalruimte was 18 bij 6,4 meter [Het is niet voorstelbaar alle kinderen er tegelijk in waren, alhoewel klassen met 50 kinderen voorkwamen. KO]. De hoogte van het enige lokaal varieerde van 3,7 meter tot 6 meter (in de nok). Verder een portaal van 2,3 bij 2 meter. Privaten (wc's) zijn in de hoeken van de school; één voor de jongens en de andere voor meisjes. Geen speelplaats.

"Muren zijn vochtig; reeds gescheurd en geschoord.

In het midden der school staan eene kachel, wier pijp in de schoorsteen uitkomt. De pijp die regelrecht naar boven gaat, voert schier alle warmte mee.

Te grote verhitting der schoollucht des zomers, waar de zitplaatsen aan de westzijde onbezet moeten blijven, omdat de zonnestralen in de school 4 á 5 meter binnendringen door de ramen, waarvoor geen gordijnen of zonneschermen hangen. "

De school heeft geen pomp [waterleiding bestond nog niet. KO]. "Hoe lesschen de kinderen hun dorst? Bij de burens."

"Jaarwedde van de hoofdonderwijzer (600 gulden per jaar; een goede werkman verdient 15 gulden per week) is onvoldoende.

In den zomer verhuurt hij zijne benedenwoning aan Amsterdammers of aan anderen, die dan de buitenlucht genieten willen, en trekt hij met zijn gezin naar de zolder. De kosten die hij maakt om voor de huurders te behangen en te verven, zijn zeer aanzienlijk, vergeleken met de huur, die hij ontvangt."

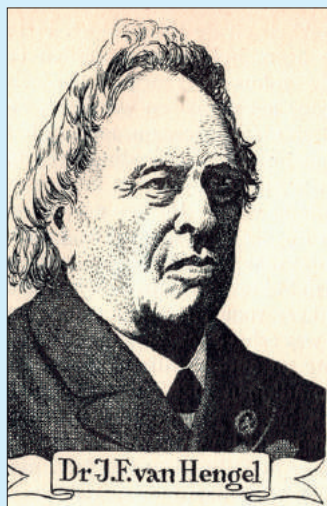
"Toen de schrijver [dokter Van Hengel.KO] in April de school

De Gemeenteschool; rechts de woning van de schoolmeester. (coll. HKB)

Impressie van een schoolklas in de 19e eeuw (tek. Pol Dom).

Dr. J.F. van Hengel

**Historische Kring
Bussum**

Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historishekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68

bezocht en naar de onderwijzerswoning vroeg, werden haar goede eigenschappen breed door den onderwijzer uitgemeeten, mogelijk wel in de hoop op

een huursman. Ten kosten van welke beperking van lucht en licht evenwel, wordt niet opgegeven."

KLAAS OOSTEROM

Uit: Geneeskundige plaatsbepaling van het Gooiland door Dr. J.F. van Hengel.1875.